

GESTURES OF RESISTANCE

Kennard Phillips κολάζ 2014-16

Craig Fisher's Αυτοσχέδιες Συσκευές 2013-17

Η έκθεση *Χειρονομίες Αντίστασης* έχει ως στόχο να ανταποκριθεί στην τρέχουσα γενική αίσθηση πολιτικής ανασφάλειας, αδυναμίας και αποσταθεροποίησης ανοίγοντας μια κοινωνικό-πολιτική κριτική, με σκοπό την αντίσταση στο αποπνικτικό αίσθημα αποδυνάμωσης που βιώνουν οι πολίτες. Οι καλλιτέχνες της έκθεσης αντιτίθενται στην απουσία εναλλακτικής μεταξύ της νεοφιλελεύθερης απορύθμισης της Ελλάδας και της τρέχουσας πολιτικής της δεξιάς, τόσο στην Αμερική όσο και στην Ευρώπη, και αντικατοπτρίζουν την τρέχουσα πολιτική κατάσταση, την τρέχουσα κατάσταση στέγασης, την κατάσταση της παιδείας και της τέχνης, του φιλελευθερισμού, την πολυμορφία και τον πλουραλισμό σε αυτή την στιγμή της ιστορικής κρίσης που φαίνεται να έχει πολλά κοινά σημεία με καταστάσεις του παρελθόντος.

Το 2017 είναι μια σημαντική χρονιά, που σηματοδοτεί την 60η επέτειο από την εκτόξευση του δορυφόρου Σπούτνικ 1 από την ΕΣΣΔ (το «Σοκ Σπούτνικ»), μια στιγμή εξέχουσας σημασίας που πυροδότησε την έναρξη του Ψυχρού Πολέμου και που οδήγησε πολλούς ανθρώπους σε έναν αγώνα για την απελευθέρωση, την πολιτική ελευθερία και την ατομική ταυτότητα. Το 2016 σημειώνονται σημαντικές πολιτικές εξελίξεις: στις 23 Ιουνίου 17.4 εκατομμύρια Βρετανοί πολίτες ψήφισαν να αποχωρήσουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θέτοντας εαυτούς εκτός της σημαντικότερης και πιο ευημερούσας εμπορικής ένωσης στον κόσμο. Στις 8 Νοεμβρίου 2016 ο Donald Trump εξελέγη πρόεδρος των ΗΠΑ και οι Ρεπουμπλικάνοι διατήρησαν το έλεγχο του Κογκρέσου και της Γερουσίας. 27 χρόνια νωρίτερα, το βράδυ της 8ης Νοεμβρίου του 1989, το Τείχος του Βερολίνου έπεφτε.

Στην έκθεση *Χειρονομίες Αντίστασης*, δεκαέξι διεθνείς σύγχρονοι εικαστικοί καλλιτέχνες παρουσιάζουν τα έργα τους στο Πνευματικό Κέντρο Ρομάντζο, στην Αθήνα κατά τη διάρκεια της Documenta 14. Μέσα από φωτογραφίες και κολάζ, γλυπτά και εικαστικές εγκαταστάσεις οι εικαστικοί παρουσιάζουν την ατζέντα και την πολιτική τους αντιπαράθεση με έμμεσο ή άμεσο τρόπο.

Οι **Peter Kennard** και **Cat Phillipps** με προκλητικά κολάζ (2014-2016) τυπωμένα σε σελίδες της εφημερίδας Financial Times, παρουσιάζουν την κενότητα στο πρόσωπο του πρώην πρωθυπουργού Ντέιβιντ Κάμερον, υποδηλώνοντας την αποδυνάμωση του κράτους πρόνοιας, την ένδεια των ανθρώπων, τις διαδηλώσεις και τη βία της εξουσίας. Οι **Broomberg & Chanarin** (2016-2017), αναφερόμενοι τόσο στην καθημερινότητα όσο και στα τελευταία πολιτικά γεγονότα, παρουσιάζουν επίσης αφίσες, με πολυεπίπεδες αφηγήσεις, τυπωμένες στο χέρι σε επιλεγμένες σελίδες της διεθνούς έκδοσης της New York Times. Η ταινία του **Alfredo Jarr** *To σύννεφο* (2000), μέσα σε 45 λεπτά προσφέρει ένα εφήμερο μνημείο στη μνήμη εκείνων που έχασαν τη ζωή τους προσπαθώντας να διασχίσουν τα σύνορα από το Μεξικό στις ΗΠΑ. Η **Steffi Klenz** στο έργο της *Νιώθει μόνο το μαύρο και άσπρο* (2016) αντιμετωπίζει τα περίπλοκα ζητήματα της ατομικής ταυτότητας και ελευθερίας εντός των εδαφικών ορίων της καταπιεστικής και δικτατορικής πολιτικής κατάστασης της πρώην Ανατολικής Γερμανίας.

Αντίθετα, ο **Μπιλ Μπαλάσκας**, παρουσιάζει μια σειρά αποτελούμενη από μάσκες ύπνου, με την κεντημένη φράση *The leadership has failed (Η ηγεσία απέτυχε)* (2015) – τα λόγια μίας από τις σημαντικότερες επαναστάτριες του 20ου αιώνα, της Ρόζα Λούξεμπουργκ, ενώ ο **Edward Chell** χρησιμοποιεί πινακίδες αυτοκινήτου για τη σειρά του *Άνθρακας 12* (2016), αναφερόμενος στα δώδεκα κατά τον ΟΗΕ πιο απειλούμενα παγκοσμίως είδη δένδρων, τα οποία υφίστανται τις συνέπειες της αυτοκινητοβιομηχανίας και της ρύπανσης. Οι λέξεις χαίρουν επίσης ιδιαίτερης σημασίας στην *Επιστολή στον Michael Gove* (2015) του **Bob και Roberta Smith** καυτηριάζοντας την αντιμετώπιση του πρώην Βρετανού υπουργού Παιδείας για το αντικείμενό του. Η ηχογράφηση της φωνής του καλλιτέχνη εισβάλλει στο χώρο του Ρομάντσο σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς ο ίδιος ο καλλιτέχνης προτρέπει τον πολιτικό να επανεξετάσει το ρόλο της δημιουργικότητας στην κοινωνία και να συνειδητοποιήσει ότι η καινοτομία προέρχεται από «την αισιοδοξία, την τόλμη και την τέχνη». Ο **Wolfgang Tillmans** χρησιμοποιεί την τυπογραφία ως εργαλείο έκφρασης όπως στις πολύχρωμες αφίσες του *Παραμείνετε* (2016) που προτρέπουν τον Βρετανικό λαό να ανυψώσει τη φωνή του υπέρ της παραμονής του Ηνωμένου Βασιλείου στην ΕΕ.

Άλλοι καλλιτέχνες όπως ο **Francis Summers, Louisa Minkin** και ο **Ian Dawson** στο *Εικόνες όχι Σπίτια* (2015-2017) χρησιμοποιούν τη στεγαστική κρίση ως σημείο αναφοράς στο έργο τους, και εφαρμόζουν τις σύγχρονες πρακτικές αρχαιολογικής καταγραφής και των νέων τεχνολογιών, όπως η φωτογραμμετρία, ανακλαστικότητα απεικόνισης μετασχηματισμού (RTI) και σάρωση με λέιζερ 3D, ενώ ο **Stuart Whipps**, με τις *Ηχογραφημένες Τροποποιήσεις: Η Λιθανθρακοφόρος Περιοχή* (2013) εξετάζει πώς οι νέες πόλεις της Βρετανίας - που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της ευημερίας στην μεταπολεμική περίοδο - έχουν γίνει τοπία είτε μαζικής κατανάλωσης ή υψηλής ανεργίας σε μία μόνο γενιά, απηχώντας έτσι τις αυξανόμενες ανησυχίες της δυναμικής της ευρωπαϊκής κοινότητας.

Όπως οι **Summers, Minkin** και **Dawson**, έτσι και ο **Γιώργος Σαπουντζής** και ο **Σωκράτης Σωκράτους** επίσης παρουσιάζουν γλυπτικά, αναφερόμενοι όμως άμεσα στην Ελλάδα. Ο Σωκράτους δημιούργησε το έργο *Κλοπιμαία* (2012) επηρεασμένος από το μέγεθος της ελληνικής κρίσης - «έκλεψε» τα κλαδιά και τα φύλλα από τον Εθνικό Κήπο, τα χύτευσε σε πολύτιμο μέταλλο και τα παρουσίασε πάνω σε ένα κομμάτι λευκού μάρμαρου. Ο Γιώργος Σαπουντζής στο *Χρώματα Αυτοκινήτων Reklame* (2014) και *Γωνία από σημείο σε σημείο - κόκκινο πράσινο*, (2014) χρησιμοποιεί φύλλα αλουμινίου, υφάσματα και εικόνες για να προκαλέσει μια σειρά από συλλογισμούς. Το επιτοίχιο έργο *Κληροδοτήματα* (2017) της **Jessica Voorsanger** - ένα πάτσγουορκ υφασμάτων επικαλυμμένων με τις αθλητικές κάρτες των Βρετανών χρυσών Ολυμπιονικών από τους Αγώνες της Αθήνας το 2004 και αποκόμματα εφημερίδων από την ορκωμοσία του Τραμπ - υπονοεί την ενσωμάτωση του ενθουσιασμού και της ελπίδας των Ολυμπιακών Αγώνων καθώς ασκεί κριτική στην κληρονομιά του θεσμού και την αβεβαιότητα με την εκλογή του Προέδρου Τραμπ. Άλλα έργα, όπως οι *Αυτοσχέδιες Συσκευές* του **Craig Fisher** (2013-17) παρουσιάζουν ένα σκοτεινό όραμα, καθώς τα γλυπτικά αντικείμενα είναι εμπνευσμένα από εικόνες αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών που βρέθηκαν στο Διαδίκτυο. Οι **Terry Perk** και **Julien Rowe** «υιοθέτησαν» την φορητή υποτιθέμενη νουθετική μηχανή *Peithotron* του Arthur Ducklin που είχε χρησιμοποιηθεί τις δεκαετίες του 1950 και του 1960, και η παρουσία της στην έκθεση συνιστά πρόκληση μεταξύ της πραγματικότητας και της φαντασίας.

Τέλος η περφόρμανς της **Malgorzata Markiewich** παράγει μια άσκηση ισορροπίας, γεγονός που υποδηλώνει μια ήσυχη και προκλητική πράξη αντίστασης, ενώ το **Fly** (2009) του **Pavel Buchler** εκπέμπει τον ήχο μιας πολύβουης μύγας, που προσπαθεί να ξεφύγει επί ματαίω, παγιδευμένη στο σήμα EXIT.

Η έκθεση *Χειρονομίες Αντίστασης* επεκτείνεται και έξω από το χώρο της γκαλερί με την πραγματοποίηση παρέλασης καλλιτεχνών στις 22 Απριλίου. Η κοινωνική αντίσταση στη πολιτική λιτότητας που επιβλήθηκε στην Ελλάδα περιλαμβάνει διάφορες μορφές αλληλεγγύης, στο πλαίσιο της λογικής που θέλει τις κοινωνικοπολιτικές κρίσεις να παρέχουν την ευκαιρία (ανά-)συγκρότησης και (επανα-)τοποθέτησης. Στην παρέλαση, οι καλλιτέχνες φέρνουν τα έργα τους στο δρόμο, πάνω σε βάσεις, σε πανό και πινακίδες, φέρνοντας έτσι τις καλλιτεχνικές συζητήσεις από την γκαλερί στο δρόμο, καθώς προχωρούν κατά μήκος της διαδρομής από το Πολιτιστικό Κέντρο Ρομάντσο στο Πολυτεχνείο, το χώρο της πολιτικής εξέγερσης του 1973. Στην παρέλαση περιλαμβάνονται έργα των **Rosie Gunn, Chris Coekin, Andrea Gregson, Anthony Heywood, ο Peter Kennard και Cat Phillipps, Bob Matthews, Hans Ulrich Obrist, Kathleen Rogers και Emmanuelle Waeckerle.**

Την έκθεση *Χειρονομίες Αντίστασης* επιμελήθηκε η καθηγήτρια Jean Wainwright

take out

Διευθύντρια του κέντρου έρευνας Καλών Τεχνών και Φωτογραφίας του UCA (~~University of the Creative Arts~~)

Πληροφορίες

20 - 30 Απριλίου 2017, Πολιτιστικό Κέντρο Ρομάντσο, Αθήνα, Ελλάδα

Είσοδος Ελεύθερη

Green to be bold

Ωρες λειτουργίας έκθεσης: Δευτέρα - Κυριακή, 12 - 8μ.μ.

Εγκαίνια: Πέμπτη, 20 Απριλίου, 7- 9μ.μ. Περφόρμανς: 8μ.μ. **Malgorzata Markiewich**

Παρέλαση: Σάββατο 22 Απριλίου, Πρωινό στις 11π.μ., Παρέλαση στις 12.30 μ.μ

Διεύθυνση: Πολιτιστικό Κέντρο Ρομάντσο, Αναξαγόρα 3-5, Ομόνοια, Αθήνα, Ελλάδα

Τηλ .: +30 2167003325, email: romantso@romantso.gr

Πλησιέστερος σταθμός Μετρό: Ομόνοια

Υποστηρίζεται από το UCA και το British Council

